

Slutrapport

Projekt:

”Samordning av civilsamhällets integrationsarbete
och insatser för nyanlända och asylsökande”

Projektledare:

Anette Valdemarsson

Örebro Föreningsråd

2019-08-05

Innehåll

Bakgrund	3
Projektresultat	3
1. Att kartlägga och synliggöra civilsamhällets insatser för nyanlända.....	3
Digital plattform.....	3
Kartläggning	5
2. Att samordna och stötta samarbeten och insatser/aktiviteter för nyanlända i civilsamhället.	6
Integrationsnätverk	6
Tematräffar - språkcafé	7
Tematräff – psykosocialt stöd.....	8
Tematräffar – mentorskap/kompisskap	8
Inspirationsluncher	9
Besöka föreningar	9
Reflektioner och slutsatser	10
Fortsättningen	11

Bakgrund

Aldrig förr har Sverige tagit emot så många asylsökande som under 2015 – 163 000 personer. Engagemanget från civilsamhället var stort, och i Örebro fanns en bredd och en mängd av insatser för de nya som kom. Vid flera tillfällen under 2015 hölls möten, workshops och temakvällar i Örebro då civilsamhället mötte Örebro Kommun, Länsstyrelsen och Migrationsverket i olika konstellationer för att diskutera samverkan och behov. Det var tydligt att viljan att engagera sig och hjälpa till var stor bland örebroarna och bland civilsamhällets olika aktörer.

Samtidigt framkom vid flera träffar behovet av samordning och samverkan. Frågorna runt detta var många; Vem gör vad? Hur kompletterar de olika aktörerna varandra? Var vänder man sig om man vill hjälpa till? En samordningsfunktion från civilsamhället efterfrågades av kommunen och andra aktörer. Därför gjordes en inventering av Eva Järliden med syfte att hitta beröringspunkter mellan kommunen och civila samhället, identifiera behov och brister att rätta till för ett gott flyktingmottagande i samarbete. Hon konstaterade efter inventeringen att föreningarna hade en mångfald av aktiviteter och insatser att erbjuda men behövde öka samarbetet mellan varandra. Kommunen å andra sidan behövde se och ge förutsättning för civilsamhället att efter bästa förmåga kunna medverka till ett gott flyktingmottagande. En viktig del i detta var en tydlig kontaktpunkt/person in i det civila samhället. En annan viktig del av inventeringen var förslaget om en digital plattform för föreningslivet; en plattform för att veta vad som görs, vad som är på gång och vem som gör vad aktuell vecka, tid och plats.

I slutet av oktober 2017 började Anette Valdemarsson sin tjänst som samordnare/projektledare på Örebro Föreningsråd. Tjänsten bestod under första året av två projekt, projektet som beskrivs i denna rapport samt samordning av Fritidsbanken (ca 50%). Under år två bestod den andra delen av att samordna Mänskliga Rättighetsdagarna i Örebro 2019 (15%).

Projektresultat

Uppdraget har enligt tjänstebeskrivningen innefattat ”samordning av civilsamhällets aktörer som vill engagera sig för flyktingar, nyanlända och i integrationsfrågor. Arbetet innebär att samverka med föreningar och organisationer genom att driva, nätverka och stötta.”

Syftet formulerades enligt följande:

1. Att kartlägga och synliggöra civilsamhällets insatser för nyanlända.
2. Att samordna och stötta samarbeten och insatser/aktiviteter för nyanlända i civilsamhället.

1. Att kartlägga och synliggöra civilsamhällets insatser för nyanlända.

Digital plattform

En viktig del av projektet har varit att ta fram en digital plattform för att samla civilsamhällets aktiviteter för asylsökande och nyanlända.

Projektledaren ville först rådgöra med olika aktörer om behovet av en plattform eller hemsida. Fanns fortfarande ett behov och vilka är målgrupperna för plattformen? Hur skulle en sådan

plattform se ut? För att få kontakt med relevanta organisationer som jobbade med målgruppen asylsökande och nyanlända gjordes utskick via Örebro kommuns föreningsregister till alla registrerade organisationer inom civilsamhället samt utskick via kommunens nyhetsbrev. Projektledaren sökte personlig kontakt med föreningar som fått bidrag från kommun och länsstyrelse för integrationsaktiviteter under 2016-2017 samt med andra som redan fanns med i en aktivitetslista på kommunens hemsida. Även integrationsansvariga på studieförbunden intervjuades.

Alla som projektledaren träffade var positiva till en plattform och många tyckte sig se ett behov. En projektgrupp med representanter från civilsamhälle samt representant från kommun och föreningsråd skapades för att fungera som rådgivande i olika frågor. Även gruppen ställde sig positiv till en satsning på en digital plattform.

I förarbetet till projektet nämndes satsningen "Karlstad Tillsammans" som ett gott exempel på plattform där föreningar tillsammans verkade för samordning genom en gemensam kalender där aktiviteter för asylsökande och nyanlända presenterades. Röda Korset som ansvarar för plattformen hade också uttryckt att volontären som arbetade med plattformen var villig att hjälpa till om liknande plattformar skulle startas.

Projektledaren träffade därför Röda Korset vid ett flertal tillfällen och reste till Karlstad vid två tillfällen för att få igång arbetet med en plattform för Örebro. Eftersom det inte fanns pengar till att betala någon för arbetet med att ta fram en hemsida och projektledaren helst inte ville lägga tid på att själv utveckla den kom erbjudandet från Röda Korset väl till pass. Det visade sig dock att volontären hade väldigt lite tid för utveckling och arbetet rann ut i sanden. Vid det sista mötet hade fem månader av projektet gått och som en konsekvens av det bestämde sig projektledaren för att själv utveckla plattformen.

Projektledaren skapade plattformen i Wordpress med ett liknande tänk som "Karlstad tillsammans", men med ett fylligare innehåll för att inkludera kartläggningen i plattformen:

- En kalender där organisationernas aktiviteter samlas. Både aktiviteter för målgruppen specifikt men även aktiviteter där målgruppen är välkomna tillsammans med etablerade svenskar
- En avdelning med texter som beskriver vad de olika organisationerna gör inom integration. Dessa texter skrevs mestadels av projektledaren vid kartläggningssamtal med ansvarig för integration inom respektive organisation
- Evenemang för volontärer inom området integration

Plattformen stod klar i början av september 2018 och nya organisationer som ville vara med tillkom under hela den hösten. I slutet av september 2018 fanns 32 organisationer med på sidan "Örebro Tillsammans" (www.orebrotillsammans.se). Alla studieförbunden fanns representerade och alla språkcaféer fanns med.

Arbetet med plattformen var under första året tidskrävande. Namnet indikerar att det är något som Örebro gör tillsammans, dock har intresset för att involveras varit något svalt. I bästa fall har organisationerna godkänt förslag på texter som projektledaren skrivit. Några har bett om att få egna login (tanken var från början att varje organisation själv skulle lägga in evenemang i kalendern), men de allra flesta verkar anse att sidan bör administreras av någon utanför den egna organisationen.

Under andra året lades fokus på att marknadsföra plattformen. Projektledaren besökte Campus Risbergska som utställare vid ett tiotal tillfällen, kommunens servicecenter, kommunens områdesgrupper, språkskolan på familjecentralen i Varberga, 10 klasser med asylsökande hos Studieförbundet Vuxenskolan, korta vägen för utländska akademiker (Folkuniversitetet), kommunens mottagningsenhet med flera. Dessutom har utskick med material gjorts till alla bibliotek i Örebro kommun. Två av lärarna på SFI har gått igenom plattformen med alla sina kollegor. Flera av lärarna har i sin tur använt den i sin undervisning på olika sätt, bland annat för att visa vilka språkcaféer som finns i Örebro. När projektledaren har besökt Campus Risbergska har många elever känt till hemsidan och har haft konkreta frågor om platsen för olika aktiviteter, telefonnummer till ansvarig för en aktivitet eller önskemål om att få veta mer om vad de kan göra på fritiden.

Statistik för hemsidan Örebro Tillsammans har visat att det tar tid att göra en sida känd. Antalet besök under 2019 har legat på ca 350-400 stycken per månad. Hemsidan utgör visserligen underlag för undervisning och demonstration på SFI vilket gör att fler nås än statistiken visar men sidan behöver fortsätta marknadsföras. Kunskap är färskvara och om ingen aktivt pratar om sidan och gör reklam för den kommer den att falla i glömska. Några lärare på SFI menar att sidan varit för svår för att eleverna ska kunna använda den själva vilket har lett till att sidan förenklats i slutet av projektiden.

Något som efterfrågats är möjligheten att få aktiviteterna översatta till olika språk. Eftersom organisationerna själva står för innehållet och ev. översättning har detta inte varit möjligt. Dock går det att få sidorna automatiskt översatta i mobiler och datorer med webbläsaren Google Chrome.

Kartläggning

Under projektets första halvår skedde många personliga möten för att skapa kontakt, lära känna verksamheterna och kartlägga integrationsarbete inom föreningar, organisationer och studieförbund.

Fokus har legat på:

- Vad organisationerna i Örebro gör för asylsökande och nyanlända
- Om de planerar någon ny verksamhet för målgruppen
- Om de samarbetar med andra organisationer
- Om de anser att de behöver stöd med sitt integrationsarbete
- Om de vill vara med i ett integrationsnätverk för civila samhället i Örebro

En avdelning med texter som beskriver vad de olika organisationerna gör inom integration har funnits på hemsidan Örebro tillsammans men plockades i projektets slutskede bort för att förenkla sidan. Denna kartläggning finns dock som en bilaga till slutrapporten. Dessa texter skrevs mestadels vid kartläggningssamtal med ansvarig för integration inom respektive organisation. Fler organisationer än de som i dagsläget är med i Örebro Tillsammans har intervjuats och kartlagts. Vissa har aktivt valt att inte vara med på plattformen, andra har inte återkommit med ett OK att publicera texterna som föreslagits. Organisationer som Örebro Stadsmission, RFSL, Träffpunkt Oxhagen, Örebro Folkhögskola, flera kyrkor och idrottsföreningar har intervjuats men saknas i den "synliga kartläggningen".

Utifrån samtalen blev det tydligt att:

- Det finns många aktiviteter för asylsökande och nyanlända i Örebro
- Många organisationer vill gärna starta ny verksamhet inom integrationsområdet. Det är alltifrån styrketräning för vuxna, öva på anställningsintervju, datakurser, idrott och språkutbildning. En del av dessa organisationer har sökt och fått TIA-medel från Länsstyrelsen, andra har startat helt volontärt med sin idé.
- Ytterst få föreningar som är engagerade i integration samarbetar med andra föreningar
- Få uttrycker ett behov av stöd med sitt integrationsarbete, utom ekonomiskt
- Många visade intresse för att vara med i ett integrationsnätverk.

2. Att samordna och stötta samarbeten och insatser/aktiviteter för nyanlända i civilsamhället.

Integrationsnätverk

Vid flera tillfällen under 2015 hölls möten, workshops och temakvällar i Örebro då civilsamhället mötte Örebro Kommun, Länsstyrelsen och Migrationsverket i olika konstellationer för att diskutera samverkan och behov med anledning av det stora antalet asylsökande. I samband med detta gick det ut en enkät till Örebro Föreningsråds medlemmar om organisationernas engagemang för asylsökande samt förfrågan om att ingå i ett nätverk för att fortsätta diskutera frågor angående integration. De som tackade ja hamnade i en maillista, men inga fysiska träffar hade ordnats då detta projekt startade oktober 2017. Projektledaren bjöd därför in detta befintliga nätverk till en planerad första träff i början av december för att starta igång på nytt. Endast tre personer anmälde sig till mötet, som fick skjutas på framtiden.

Det blev tydligt att fysiska möten behövdes för att bygga relationer och skapa förtroende innan en ny inbjudan gick ut i februari 2018. Flera nya organisationer hade då lagts till inbjudningslistan som till stor del verkade bestå av organisationer som "vill ha lite koll" men kanske inte engagera sig och medverka fysiskt.

Till mötet i februari kom 35 personer. Nätverket fick då lära känna varandra och dela vad de gör inom integration. Det fanns många olika synpunkter om hur ofta ett nätverk av detta slag bör ses, projektledaren beslutade att bjuda in till ett möte per kvartal. Därefter har nätverket träffas vid sex ytterligare tillfällen med 20-40 deltagare varje gång.

Under en av träffarna sammanställdes en lista med önskemål om innehåll för kvällarna, utöver uppdatering av vad respektive organisation gör. Flera nämnde att de vill höra om goda exempel på integration i Örebro – särskilt inom idrotten. Andra efterfrågade besök från Migrationsverket, tematräffar om olika ämnen, besök från Kulturskolan och etniska föreningar med mera. Allteftersom har önskemål betatts av genom olika korta gästföreläsningar och presentationer från nätverkets deltagare. Ett viktigt mål har varit samarbete och flera exempel på föreningar som samarbetar inom integration har lyfts fram.

Det har varit tydligt att det inte har funnits något intresse bland deltagarna av att arbeta i en arbetsgrupp eller liknande för att ta ett gemensamt ansvar för nätverket eller av att ta gemensamma initiativ. Man har helst velat att någon tjänsteman tar hand om ledningen, vilket gör det sårbart då enskilda personer kan sluta eller bytas ut.

Frågan om vilka som ska ingå i ett integrationsnätverk har varit uppe till diskussion flera gånger. På andra platser i Sverige (framför allt i mindre kommuner) har både Polisen, Migrationsverket, Länsstyrelsen och kommunen haft en plats i nätverket. Men Örebro har lite andra förutsättningen på grund av sin storlek och deltagarna från civila samhället har uttryckt ett behov att främst lära känna varandra över föreningsgränserna, samtidigt som man gärna träffar olika myndigheter för att ställa frågor och diskutera vid vissa tillfällen. Dock har en representant från Länsstyrelsen i Örebro velat vara med och har kommit på ett par träffar under 2019. En ny diskussion behöver tas om vilka nätverket ska vara till för och hur det kan fungera på bästa sätt när projektet är slut. Under 2019 har därför projektledaren fört ett samtal med ansvarig för civila samhället på kommunen Anna Fogel samt Röda Korset, som driver ett TIA-projekt med syfte att skapa integrationsnätverk i Örebro län och Värmland. Projektledaren från Röda Korset menar att de olika myndigheterna har en viktig funktion i dessa nätverk för att integrationen ska kunna samordnas på bästa sätt, samtidigt som ett nätverk tenderar att bli för stort om det är över 20 personer. I maj 2019 besökte projektledaren integrationsnätverket i Karlskoga tillsammans med Anna Fogel för att få nya infallsvinklar om utförande och innehåll i ett liknande nätverk. Det sista nätverkstillfället inom projekttiden i september 2019 leddes av Röda korset och Örebro kommun och syftade främst till att hitta former för framtiden.

Projektledaren och föreningsrådet har föreslagit att nätverket ska göra något tillsammans för integration i Örebro, till exempel en integrationsfest eller en integrationsmessa. Det finns dock en trötthet i många organisationer efter allt ideellt arbete som utförs inom olika områden men man verkar ändå uppskatta att träffas. Flera uttrycker att en "ny värld" har öppnat sig då de hör att så många gör så mycket för integrationen i Örebro. Någon uttryckte att det ger ny kraft att höra att så många jobbar med samma mål och att det räcker i dagsläget. Därför har fokus vid de senare mötena varit just goda exempel och inspiration. Vid mötena har även studieförbunden mötts och diskuterat gemensamma frågeställningar. Det har gjort att flera känner igen varandra ute i bostadsområdena och någon har uttryckt att: "det har blivit lättare att ta kontakt".

Ungefär hälften av deltagarna är trogna nätverket och kommer varje gång medan den andra hälften byts ut vid träffarna. Det betyder att det sammantaget är många organisationer involverade, men alla kommer inte varje gång. Tack vare integrationsnätverket har människor lärt känna varandra över organisationsgränserna. Några samarbetar numera genom att samordna när språkcaféerna har öppet på somrarna. Flera föreningar har dock sträckt ut sin hand och bjudit in till samarbete men har upplevt att intresset inte varit så stort som man hade önskat. Det är tydligt att det tar tid att etablera förtroenden och samarbeten!

[Tematräffar - språkcafé](#)

En aktivitet för asylsökande och nyanlända som utmärker sig i Örebro är språkcafé. Det finns ett tiotal språkcaféer i Örebro! Projektledaren försökte få kontakt med språkcaféerna via telefon och mail för att samla dem till ett gemensamt möte för att utbyta erfarenheter men landade snart i att personliga möten behövdes för att motivera ansvariga och volontärer att ses. De flesta språkcaféer besöktes därför under vintern 17/18 och en "inspirationskväll" för ledare och volontärer på språkcafé arrangerades i februari. Eftersom språkcaféerna inte hade kommit

tillsammans tidigare (förutom några av frikyrkorna) behövdes mycket marknadsföring inför träffen. Handaffischer trycktes upp och skickades ut både med fysiskt post och via mail. Ledarna fick upptryckta anmälningsslistor.

Kvällen blev ganska välbesökt med ca 40 deltagare. Maria Karlsson från Örebro Teologiska Högskola föreläste om kulturskillnader varefter deltagarna delade utmaningar på språkcaféerna med varandra.

En del språkcaféer behöver fler deltagare medan andra behöver fler volontärer. Ytterligare kyrkor vill starta språkcafé men saknar resurser. Det är också viktigt för ansvariga för språkcaféer att se att behoven bland asylsökande och nyanlända har ändrat sig mot för några år sedan. Idag har många asylsökande aktiviteter på dagtid som innebär språkträning, varför behovet av "undervisning" inte finns på samma sätt. Däremot efterfrågas sociala kontakter och möjlighet att få öva på att prata. Örebro har nog aldrig varit så språkcaféätt som just nu samtidigt som antalet asylsökande har minskat. Resultatet blir halvfulla språkcaféer och kanske trötta volontärer.

Vid ytterligare en inspirationskväll bjöds två SFI-lärare in som även startat kombinerat stick- och språkcafé i Varberga; dels för att de har koll på behoven hos målgruppen och tips på hur man bäst kan vara stöd språkligt, dels för att de startat något annat än ett traditionellt språkcafé. Ett tjugotal volontärer kom till träffen.

Språk kan tränas på många olika sätt och det har känts angeläget att några av Örebros språkcaféer förnyas. Samtidigt är det känsligt att komma utifrån med synpunkter, därför har "inspirationskvällar" varit den långa vägen att gå. Intresset har inte varit överväldigande och när Naturskyddsföreningen erbjöd sig att hålla ett "alternativt språkcafé" ute i naturen under våren 2019 för att ge nya impulser anmälde sig endast ett par volontärer från ett enda språkcafé.

Tematräff – psykosocialt stöd

Tanken med tematräffar var att få föreningar som jobbar med liknande saker att mötas och prata integration. Ett antal föreningar arbetar med någon form av psykosocialt stöd till asylsökande och nyanlända och dessa kontaktades först var och en för sig; bland annat RFSL, Örebro Rättighetscenter, Örebro Tjejjour, Röda Korset och Rädda Barnen. De berättade om sin verksamhet och några av organisationerna tyckte det vore positivt att ses tillsammans. Flera menade att samarbeten redan finns och att de själva möts vid behov.

Projektledaren bjöd in Inga-Lena Nilsson från Röda Korset att tala om psykosocialt stöd en kväll i april 2018 med tanken att ett erfarenhetsutbyte skulle följa på detta. Av nämnda organisationer var det endast Röda Korset som anmälde sig. Några volontärer från Örebros kyrkor blev också intresserade, men intresset var lågt. Åtta personer kom till träffen, som trots få personer blev matnyttig med tips och tankar om gränsdragningar för volontärer, psykisk hälsa med mera.

Tematräffar – mentorskap/kompisskap

Alldeles vid starten på projektet hade Örebro kommun och Studieförbundet Bilda bjudit in till en tematräff inom området "mentorer/faddrar/språkvän". Organisationer som jobbar med bland annat fikakompis, kulturkompis, mentorskap mm träffades för att diskutera vad som görs

och hur behovet ser ut. Detta ledde till att de olika organisationerna med hjälp av initiativtagarna till mötet samt projektledaren för detta projekt gjorde en gemensam satsning på att hitta fler etablerade svenskar i Örebro som vill engagera sig i att bli mentor eller kompis till en nysvensk.

En pressträff i början av januari 2018 i rådhuset med medverkan av flera politiker blev startskottet för satsningen som fick synlighet under flera dagar i NA, Radio Örebro, Tvärsnytt med flera mediekkanaler. I mitten av januari ordnades en träff för blivande volontärer där landshövdingen, mentorspar samt de olika organisationerna medverkade och berättade om de olika koncepten. 130 personer kom och en utvärdering tre månader senare visade att ett åttiototal personer skrivit upp sig som volontär inom någon av organisationerna. Störst framgång hade "fikakompis" (Kompisbyrån), där man endast skriver upp sig för att ta en fika vid ett enskilt tillfälle. Även mentorsorganisationerna fick nya mentorer men naturligt nog färre då ansvaret och tidsåtgången är större.

Ett liknande informationsmöte hölls i januari 2019, då hundratalet personer kom varav många valde att engagera sig genom de olika organisationerna. Innan dess hade satsningen, som gått under namnet "Kompis Örebro", fått 25 000 kronor från social välfärds föreningsutskott. Då togs en logotyp, hemsida och rollup fram. För projektledaren har satsningen inneburit en hel del arbete med hemsida, pressreleaser, kontakt med organisationerna etc.

Inspirationsluncher

Inom ramen för projektet har tre inspirationsluncher om integration arrangerats på Föreningarnas Hus. Dessa har föreläst under luncherna:

- Maria Karlsson, Örebro Teologiska Högskola
- Hndren Gesabi Ghaderi, Studieförbundet Bilda
- Jeanette Ohlsson, projekt: "Utveckling från dag ett", Studieförbundet Vuxenskolan

Temat har varit olika varianter av kulturskillnader-kulturförståelse. Mellan 19 och 35 personer har kommit på inspirationsluncherna.

Besöka föreningar

I projektet har också ingått att stötta enskilda föreningars insatser och aktiviteter. Projektledaren har därför svarat på frågor via mail från föreningar som vill starta upp verksamhet eller ha hjälp att nå nyanlända. Vid några tillfällen har hon besökt föreningar för att ge exempel på vad man kan göra för målgruppen eller hur man kan inkludera fler i föreningslivet. Dessa tillfällen har dock varit få, förmodligen för att projektet inte är tillräckligt känt.

Reflektioner och slutsatser

Örebro har nu en plattform som samlar civilsamhällets aktiviteter för asylsökande och nyanlända. Nu finns möjlighet att som organisation se vad andra organisationer gör, att planera sina aktiviteter så att de inte krockar med andras eller att göra något annat för att många andra redan gör samma sak! Samtidigt kan asylsökande och nyanlända i Örebro se vilket utbud som finns och söka sig till de olika aktiviteterna. Mycket tid har lagts på plattformen. Kommer den att användas? Om den gör det beror på förmågan att nå ut med den till de olika målgrupperna, men också på organisationernas förmåga att inte endast "köra sitt eget race". Det är ett slags samplaneringsverktyg. Projektet syftar till samarbeten och där finns en lång väg att gå för många. De allra flesta har fullt upp med att "hjälpa" på olika sätt i sin egen verksamhet, och det nödvändiga i att reflektera över om man gör rätt saker och i rätt tid kanske inte blir av. Föreningarna har sett nyttan med plattformen men har önskat någon som administrerar den, medan de själva bidrar med informationen.

När det gäller mentorskap/kompisskap och satsningen "Kompis Örebro" har samarbete varit enkelt att utveckla. Det är naturligtvis stor skillnad på möjligheten att vara flexibel och förändringsbenägen när människor är avlönade och heltidsarbetande. Men "Kompis Örebro" visar att mycket kan hända på kort tid och att samarbete kan ha stor betydelse och få stor uppmärksamhet. Det är inte så vanligt att alla ideella organisationer som i stort sett vill samma sak går samman och resultatet lät inte vänta på sig. En fortsättning skulle kunna betyda mycket för de olika organisationerna, som såg en rejäl peak i anmälningar under perioden runt de informationmöten vi satsade på tillsammans.

Genom projektet har människor från olika organisationer mötts i olika konstellationer. Några har mötts tidigare, för andra är det helt nytt att ses i sitt volontärsuppdrag utanför sin egen organisation. Krasst kan vi inte se att så många nya konkreta samarbeten mellan volontärsorganisationer ännu har skapats genom nätverksträffar eller temakvällar. Men människor har börjat prata med varandra, reflekterat tillsammans och lyssnat på varandras presentationer. Att anpassa sin egen verksamhet efter andras, till exempel att byta tid för ett språkcafé när det krockar eller att ändra inriktning på verksamheten, är större förändringar för vissa än man kan tro. Och förändring tar tid.

Nätverk är också färskvara. Försöket att återstarta det nätverk som setts för 1-2 år sedan misslyckades till en början, utan ett rejält förarbete. Därför gäller det att hålla igång det som startats, att fortsätta kommunicera på olika sätt och fortsätta visa på de goda exemplen.

Samtidigt blev det tydligt redan från början att ytterst få uttrycker ett behov av stöd eller ett behov av "att bli samordnade". Frågan är om detta främst var kommunens önskemål eller om behoven såg annorlunda ut under flyktingvågen 2015-16. En del har därför inte velat träffas, inte velat dela med sig av varken behov eller kunskap och man har inte alltid välkomnat besök under sina aktiviteter. Det är uppenbarligen ett känsligt område för självständiga föreningar och i högsta grad för studieförbunden som står i ett slags konkurrensförhållande till varandra. Med tanke på detta kan man ifrågasätta om fortsatt samordning i form av en tjänst i civilsamhället kan försvaras. Ska inspirationsträffar arrangeras, när deltagarna nästan behöver övertalas att komma? Projektledaren anser inte att det är hållbart i längden. Dock finns ett intresse för integrationsnätverket och önskemål om att hemsidan Örebro Tillsammans hålls vid liv.

Fortsättningen

Projektledaren har besökt SFI ett tiotal gånger under våren 2019 för att få fler nysvenskar att besöka olika aktiviteter som erbjuds inom ramen för hemsidan Örebro Tillsammans, till exempel språkcaféer, idrott, naturguidningar och musikträffar. Satsningen har visat att det går trögt att få de asylsökande och nyanlända att ta sig till en aktivitet och plats som är ny för dem och att steget till att engagera sig i aktiviteter och i föreningar är stort. En hemsida räcker inte som länk, det behövs någon/några som "lotsar" till föreningar. Besöken på SFI har även visat på behovet av att fler föreningar öppnar upp och välkomnar nya; det efterfrågas aktiviteter och föreningar som i nuläget inte finns synliggjorda i kalendern, till exempel fotboll, gymnastik för barn, simning, möjlighet att öva engelska etc.

Därför arrangerade projektledaren i samarbete med kommunen en workshop i mars 2019 för nyckelpersoner i kommunen och civila samhället med syfte att tillsammans lista framgångsfaktorerna för en eventuell satsning på en så kallad Föreningslots i Örebro. Kan det vara ett sätt att mer aktivt jobba med integrering och inkludering av nyanlända i föreningslivet? Vilka behov har nyanlända och vilka behov finns i föreningslivet? Kan Örebro Tillsammans vara ett verktyg i det arbetet? Representanter från samhällsorientering på SFI, föreningsenheten, Röda Korset, Tegelbruket, ÖFR, integrationssamordnare på Örebro Läns Idrottsförbund med flera var alla eniga: En föreningslots behövs i Örebro. Personen behöver ha en god och bred relation till föreningarna, för att kunna veta vilka förutsättningar som finns. Hen ska agera som en konsulent som är ute och skapar relationer med föreningarna och kan lotsa/vägleda nyanlända. En föreningslots behöver ha dubbelt uppdrag utifrån både individens behov och föreningarnas behov. I dagsläget fungerar många aktörer inom civilsamhället och kommunen som ett slags lotsar på olika sätt och i olika omfattning, men det finns behov av ett helhetsgrepp.

Tanken om föreningslots har också fötts i kontakter med Nätverket – Idéburen sektor i Skåne. Projektledaren gick en utbildning via Skype i deras framtagna material om föreningslivet. Materialet (en powerpointpresentation) är tänkt att användas på SFI för att presentera föreningar i Sverige och vilken roll föreningslivet spelar. I samband med Nätverkets presentationer för nyanlända i Skåne brukar även tanken med föreningslots presenteras. Den som vill kan få träffa en föreningslots som hjälper till att lotsa in personen i någon lämplig förening.

Efter samtal med ett par föreningslotsar i Sverige skrevs en ansökan till Länsstyrelsen om medel för ett projekt för att utveckla en metod som passar Örebro. Ansökan beviljades delvis, men Örebro kommun valde att täcka upp de kostnader som Länsstyrelsen inte kunde täcka så att en person kan anställas på heltid av Örebro Föreningsråd.

Inom projektet bör också Örebro Tillsammans utvecklas och marknadsföras. Det finns många fler organisationer som borde vara intresserade av att ansluta sig till kalendern. I överlämningen till en ny projektledare för "Föreningslots" förs därför kunskapen vidare till ny ansvarig person avseende:

- Kartläggning och relationer som skapats i projektet
- Den digitala portalens funktioner och möjligheter

Projektet Föreningslots har dock inte ambitionen att samordna allt integrationsarbete i Örebro genom bland annat integrationsnätverk. Behövs en sådan samordnande tjänst inom civilsamhället eller kan strukturer skapas så att civilsamhället blir självgående? Vem leder integrationsnätverket vidare? Fyller det en sådan viktig funktion att tjänstemannatid ska läggas på att driva och marknadsföra träffar? Det är några av frågorna som bör ställas, diskuteras och beslutas om.